

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

Маслова Т. М.

Університет Ушинського, Україна

Наукові дослідження висвітлюють аспекти формування умінь різного рівня: загальних, навчальних, професійних, їх структуру та зв'язок. Визначенню моделі формування професійних умінь майбутніх учителів образотворчих дисциплін допомагають наступні висновки: 1) психологічні дослідження виявляють підпорядкованість акту формування умінь загальному процесу формування навичок у виконанні навчальної або професійної діяльності; 2) фахівці педагогічної науки оцінюють процес формування умінь як складний, різномірний, оснований на використанні знань, навичок та досвіду; 3) в основі формування професійних умінь лежать дидактичні принципи формування та розвитку навчальних та інтелектуальних умінь, які мають властивість переходити з початкового рівня загальних умінь до складного рівня спеціальних умінь; 4) характеристика професійних умінь педагога не обмежується психолого-педагогічними уміньми керівництва навчальним процесом, вона вміщує комплекс культурних, моральних, творчих умінь на тлі ґрунтовних умінь з фахової дисципліни.

Аналіз стану наукового висвітлення даної проблеми вказує на актуальну необхідність розробки та впровадження у процес професійної підготовки вчителів образотворчих дисциплін технології формування спеціалізованих професійних знань, умінь і навичок художньо-графічного та методично-дидактичного напрямків. Для формування професійних умінь у студентів образотворчого профілю найбільше значення мають практичні методи навчання. Послідовність вправ повинна відповідати принципу розвивального навчання, та відображати логіку теоретичної частини курсу. Практичні методи у навчанні майбутніх вчителів образотворчих дисциплін розподіляються за рівнями формування творчого мислення: репродуктивні уміньми; уміньми знаходити нові способи рішення поставлених завдань; уміньми самостійно ставити завдання та розв'язувати їх.

«ТЕОРІЯ ЖИВОПИСУ» ЯК НЕОБХІДНА ДИСЦИПЛІНА У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ ХУДОЖНИКІВ-СТАНКОВІСТІВ

Мельничук Л. Ю.

Харківська державна академія дизайну і мистецтв, Україна

Підготовлений матеріал ґрунтується на теоретичному осмисленні досвіду викладання курсів (Історія мистецтв, Історія станкового живопису, Аналіз творів мистецтва) зі спеціальності «Образотворче мистецтво». Появі окремих міркувань з теми сприяла монографія І. М. Єлатомцевої «Теоретическое основание изобразительного искусства» (Мінськ, 2007).

У вишах майбутні художники вивчають теоретичний курс з історії мистецтва, в якому акцентується на вивченні стилів, імен, творів. Водночас живописці навчаються без своєї теорії, нарікаючи на суто емпіричний досвід в організації простору, компонуванні фігур, побудові перспективи, вирішенні колористичних завдань. Викладач-художник, як правило, навчає за принципами боттеґи: «Зроби так, як я показав». Водночас питання *що, чому, коли, навіщо, за яких умов* щодо важливих основ мистецької грамоти таких, як простір, композиційна побудова, перспектива, колорит, форма, світло, виникнення й еволюція багатьох явищ і понять в живописі (наприклад, тенебрізм, сфумато, караваджизм, ретабло та ін.) залишаються не з'ясованими всебічно.

У підсумку студенти за сумою дисциплін отримують окремі, уривчасті знання з теорії живопису. Поза межами залишаються загальнофілософські чи культурологічні складові проблеми. Окремого курсу «Теорія живопису», який би ґрунтовно знайомив не лише з видами, жанрами, але й структурними категоріями живопису, їхніми сучасними формами, немає. Поважаючи класиків, молодим мистцям все ж «своє робить». Так було з кожним поколінням. Ілля Рєпін писав, що за часів його навчання «Тайна вечера» Леонардо да Вінчі здавалася застарілою, шкільною за композицією, примітивною за експресією фігур. Іван Марчук згадував, що його вразили розписи Сікстинської капели Мікеланджело геніальністю й фантастичною трудомісткістю, але не зачепили. Бо йому потрібна було щось інше, якась інтрига. За великої суб'єктивності сучасного мистецтва в кожного мистця власні ідеї, підходи, погляди. Все ж актуальним залишаються слова Д. Констебла, що живопис не може розглядатися лише як поетичне натхнення, але як закономірний, науковий і точний пошук.